

Katedra bohemistiky PF UJEP

## KLAUZURNÍ PRÁCE Z ČESKÉHO JAZYKA

Bakalářské studijní programy – Český jazyk a literatura

Český jazyk a literatura (jednooborové studium)

Český jazyk a literatura (dvouoborové studium)

Český jazyk a literatura se zaměřením na vzdělávání

Datum: **28. srpna 2023**

Jméno a příjmení: .....

Aprobace: .....

Identifikační číslo: .....

Disciplína	Počet bodů
Stylistika	
Syntax	
Morfologie	
Lexikologie a tvoření slov	
Fonetika a pravopis	
<b>CELKEM</b>	

Celkové hodnocení:                      **A**                      **B**                      **C**                      **N**

Student/-ka byl/-a seznámen/-a s výsledkem KP z ČJ

## Text pro Bc. studium

### **V Paříži se promění okolí jezera**

**Konáním festivalu jsme inspirovali svět. Český olympijský nápad se chytil i v některých dalších zemích.**

Na Olympijském festivalu u jezera Most si lidé budou moci vyzkoušet na 40 sportů, společně fandit či vítat úspěšné olympioniky. Začne zároveň s olympiádou v Paříži v létě 2024. Kolem vodní plochy vznikne široké zázemí včetně objektů, z nichž některé zůstanou i po skončení světové sportovní události.

Český olympijský výbor (ČOV) garantoval městu exkluzivitu, tedy že bude jediné, kde v době letní olympiády v Paříži festival bude. „Očekáváme, že lidé z celé republiky zjistí, že město Most a celý Ústecký kraj jsou pěkným místem k žití a máme se čím pochlubit,“ řekl senátor a radní Mostu Jan Paparega. Podle hejtmána Jana Schillera je akce velkou příležitostí, jak se zviditelnit.

Obdobný olympijský festival, který před lety vymyslel právě Český olympijský výbor, se bude konat i v dalších zemích. Nápad vznikl po olympijských hrách v Londýně v roce 2012, kde podle místopředsedy ČOV Libora Varhaníka proudila energie mezi fanoušky a sportovci. Obdobnou atmosféru pak měly i festivaly, na kterých se lidé mohou osobně potkat se sportovci.

„Národ potřebuje nějaké hrdiny, s nimiž by se mohl identifikovat,“ řekl Varhaník. „Chceme také ukázat veřejnosti pestrou škálu sportů, které by si mohla vyzkoušet. Hodně nám záleží na tom, aby se pravidelná sportovní aktivita stala součástí života občanů,“ uvedl Varhaník.

(ČTK)

## STYLISTIKA

1. a) Do které funkčněstylové oblasti byste zařadili přiložený text?

b) Do které její podoblasti?

c) Které slohové postupy se v textu dominantně uplatňují?

d) O který slohový útvar se jedná?

2. a) Jak je text členěn z hlediska horizontálního?

b) Vyjádřete dílčí téma:

2. odstavce pod perexem:

předposledního odstavce:

3. Které prostředky vertikálního členění se v textu uplatňují a jakou mají funkci?

*prostředek*

*funkce*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Ke slovu *spot* podtrhněte náležitou charakteristiku tohoto slova z hlediska časových příznaků: a) *historismus*, b) *neologismus*.

5. K následujícím výrazům z textu uveďte jejich příslušnou charakteristiku z hlediska slohových příznaků. Vybírejte ze škály: výraz neutrální, hovorový, knižní (Vycházejte přitom z jejich významu a funkce v textu.)

*garantovat*

.....

*proudit*

.....

*škála*

.....

## SYNTAX

**1. Vyjádřete gramatickým větným vzorcem (GVV) a sémantickým větným vzorcem (SVV) strukturu následujících vět.**

a) Očekáváme, že to lidé z celé republiky zjistí.

GVV:

SVV:

b) Český olympijský výbor (ČOV) garantoval městu exkluzivitu.

GVV:

SVV:

c) Most a celý Ústecký kraj jsou pěkným místem k žití.

GVV:

SVV:

**2. Z vět vypište subjekt a predikát a určete jejich druh (zohledněte přitom jejich zapojení do výchozího textu):**

a) Začne zároveň s olympiádou v Paříži v létě 2024.

Subjekt:

Predikát:

Druh subjektu:

Druh predikátu:

b) Některé zůstanou stát i po skončení světové sportovní události.

Subjekt:

Predikát:

Druh subjektu:

Druh predikátu:

c) Most a celý Ústecký kraj jsou pěkným místem k žití.

Subjekt:

Predikát:

Druh subjektu:

Druh predikátu:

**3. Přeformulujte následující souvětí tak, aby vznikla věta jednoduchá:**

*a) Obdobný olympijský festival, který před lety vymyslel právě Český olympijský výbor, se bude konat i v dalších zemích.*

*b) Podle hejtmána Jana Schillera je akce velkou příležitostí, jak se zviditelnit.*

**4. Proved'te syntaktickou analýzu následující věty jednoduché a její stavbu znázorněte náležitým plošným schématem (s údaji o každém větném členu a skladebních vztazích gramatických a sémantických).**

*Na olympijských hrách v Londýně v roce 2012 podle místopředsedy ČOV Libora Varhaníka proudila nebyvalá energie mezi stranami zapálených fanoušků sportovních událostí a profesionálních sportovců připravených předvést životní výkon.*

## MORFOLOGIE

### 1. Určete slovnědruhovou platnost slov v textu:

- a) *festival* .....
- b) *včetně* (1. odst. shora) .....
- c) *z* .....
- d) *je* (2. odst. shora, předposl. řádek) .....
- e) *právě* .....

### 2. Určete deklinační vzor níže uvedených jmen:

- a) *sport* .....
- b) *olympiáda* .....
- c) *žití* .....
- d) *energie* .....
- e) *součást* .....

### 3. Utvořte:

- a) přechodník přítomný činný pro maskul. sg.  
slovesa *garantovat* .....
- b) přechodník minulý činný pro neutrum pl.  
slovesa *vymyslet* .....
- c) podstatné jméno slovesné od slovesa  
*fandit* .....

### 4. Napište latinský ekvivalent těchto domácích termínů:

- a) číslovka .....
- b) 3. stupeň adjektiv .....

### 5. Uved'te:

- a) příčestí trpné pro maskulinum sg.  
infinitivu *konat* .....
- b) 1. pád. pl. pro muž. rod živ. od  
slova *nějaký* .....

### 6. Napište:

- a) 1. pád zájmenného tvaru *čím*  
.....
- b) oba tvary 1. os. sg. přít. času ozn. zp. slovesa *moci*  
.....
- c) 7. pád pl. od jména *Paparenga* .....

## LEXIKOLOGIE A TVOŘENÍ SLOV

1. K následujícím derivátům uveďte jejich příslušné slovotvorné charakteristiky:

*občan*

*vyzkoušet*

..... motivující slovo .....

..... slovotvorný základ .....

..... slovotvorný formant .....

(včetně případných hláskových alternací)

..... slovotvorná kategorie **neuvádí se**

..... onomaziologický typ tvoření .....

(zde vybírejte ze škály mutace, modifikace, transpozice)

2. **Vypište z textu:**

a) toponymum

b) chrématonymum

c) antroponymum

d) zkratku

3. K následujícím slovům přiřaďte náležitý způsob jejich utvoření. Vybírejte ze škály: **a)** prefixace, **b)** kompozice, **c)** smíšený postup prefixálně-konverzní (derivace).

*zázemí*

*zůstat*

*součást*

4. K uvedeným slovům z textu napište jejich **domácí jednoslovný významový ekvivalent**. Vycházejte přitom z jejich významu v textu.

*exkluzivita* ..... *škála* .....

*aktivita* ..... *atmosféra* .....

## FONETIKA A PRAVOPIS

1. Proved'te fonetickou transkripci (**českou transkripční soustavou**). Podtrhněte také slovní přízvuky.

„Národ potřebuje nějaké hrdiny, s nimiž by se mohl identifikovat,“ řekl Varhaník.

„Chceme také ukázat veřejnosti pestrou škálu sportů, které by si mohla vyzkoušet.“

2. Určete znělost/neznělost vyslovovaného **ř** ve slovech :

*přechod*

*Křesomysl*

*dřín*

*břevno*

*keř*

3. Zakroužkujte **správná** tvrzení:

- a) ž je fonémem ve slově džíny
- b) čeština má fonetický pravopis
- c) v doplňovací otázce se realizuje klesavý melodém
- d) všechny zadopatrové konsonanty jsou znělé
- e) asimilace znělosti se neúčastní jedinečné souhlásky
- f) slovní přízvuk je v češtině na posledním slově výpovědi
- g) alofon fonému c je ʒ
- h) ráz se realizuje před slovy začínající samohláskou
- i) Morfém je nejmenší jednotka řeči
- j) při střídání k, c, č ve slovech kluci – klučiči a kluk jde o kvalitativní alternaci fonémů

k) při výslovnosti slova *lepší – lepší* dojde k asimilaci artikulačního místa

4. Podtrhněte pouze neortoepické výslovnostní podoby slov a uveďte jejich název.

[baŋka] [řbitof] [šči:tat] [me:no] [hod'ně] [xt'el sem] [žencka:]

5. Označte **křížkem** výpovědi, v nichž je pravopisná chyba:

a) Davy lidí proudili ulicemi.

b) Bělaví beránci pluli po obloze.

c) Kovové nosiče zrezivěly.

d) Mezi šachovými figurkami nebyli koně.

e) Pod prosklenou terasou si můžete vychutnat rodinné grilování.

f) Lenka se zapířila.

g) Když byl Zbyněk u mně, zahrál si se mnou piškvorky.

h) Nejúrodnější nížiny jsou v Polabí a na Hané.

i) Nejlakomnější ze všech byla však Barka, farářova kuchařka.

j) Výmik na hrazdě zvládly je tři děti z naší třídy.

k) Lidičky se seběhly na náměstí Míru.

l) Na horských stezkách byly umístěny turistické ukazatele.

m) Vezmu sebou i Lídina bratra.

n) Stále si musí na něco ztěžovat.

o) Protože slyšeli, že bude pršet, zůstali doma.

p) Kvalitní visací zámky mají různé tvary a rozměry.

q) V hlavní roli se objevil herec Jaromír Hanzlík.

r) Vhodným řešením v boji se škůdci jako jsou například mšice nebo molice, je použití mýdlového roztoku.